

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

2015

FAMILJERÅDGIVNING

**En samverkan mellan
samtliga kommuner i
Jämtlands län**

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2015

MÅL OCH UPPGIFTER

Familjerådgivningens mål är att genom samtal bidra till goda familjerelationer, vilket är en viktig del i ett hälsosamt liv.

Enligt socialtjänstlagen, 5 kap. 3 § skall kommunen sörja för att familjerådgivning kan erbjudas till dem som begär det.

Familjerådgivarnas huvudsakliga uppgift är att genom terapisaamtal medverka till bearbetning av samlevnadsproblem och konflikter i par- och familjerelationer. Familjerådgivningen är den enda instans i samhället som har parbehandling som specialitet.

Relationsbehandlingens mål är att hjälpa par och familjer till att:

- *lyssna på och tala med varandra på ett bättre sätt*
- *bättre förstå och acceptera sig själv och varandra*
- *hitta möjligheter att hantera problem och konflikter*
- *bryta destruktiva mönster*
- *ta ett gemensamt föräldraansvar*

Familjerådgivningen ger en möjlighet till bättre livskvalité, att uppnå ett bättre liv tillsammans, eller att förhindra en destruktiv separation och underlätta för de vuxna att ta ett fortsatt gemensamt föräldraansvar.

Barnens välbefinnande efter en skilsmässa står i högsta grad i relation till hur föräldrarna hanterar skilsmässan och sina egna konflikter.

Målsättningen med familjerådgivningens utåtriktade arbete är att nå människor i ett tidigt skede för att därmed främja psykisk och fysisk hälsa.

”Familjerådgivningen har också som uppgift att utifrån den speciella kompetens som familjerådgivarna har, förmedla kunskap och sprida information om samlevnad.”
(Reg. prop. 1993/94:4).

SEKRETESS

Verksamheten bygger på frivillighet och omfattas av sträng sekretess (sekretesslagen § 7:4). Det innebär att det råder s k ”absolut sekretess” i förhållande till andra personer, annan myndighet eller avdelning inom samma myndighet. Ingen journalföring förekommer och man kan vara anonym.

Anmälningsskyldighet föreligger om familjerådgivare i sin verksamhet får kännedom om att ett barn utnyttjas sexuellt eller utsätts för fysisk eller psykisk misshandel i hemmet. (SoL 14 kap 1§).

ORGANISATION

Familjerådgivningen i Jämtlands län är sedan 1995 en sammanslutning av länets åtta kommuner.

Befolkningsmängden var 126.765 invånare vid ingången av år 2015.

Den geografiska ytan utgör 13 % av Sveriges yta.

Verksamheten är sedan januari 2015 organiserad inom Östersunds kommun med en egen styrgrupp bestående av en politiker från varje kommuns socialnämnd.

Verksamhetsledare är Eva Malmberg.

Styrgruppen och arbetsutskottet har under året haft fyra respektive två sammanträden.

I den organisationsmodell som länets kommuner valt för att erbjuda en kvalitativt god familjerådgivning, ingår ett uppdrag till Familjerådgivningen att tillhandahålla möjlighet till samtal på centralorten i samtliga kommuner. Respektive kommun ska å sin sida tillhandahålla lämplig lokal.

Vi har vår huvudmottagning i en hyreslägenhet på Regementsgatan 11C i Östersund och filialmottagningar i övriga sju kommuner på orterna Bräcke, Hackås, Järpen, Hammarstrand, Krom, Strömsund och Sveg.

Vi besöker varje filialmottagning i mån av efterfrågan en dag varannan vecka.

Kommuninvånarna kan välja mellan sin hemkommuns eller Östersunds mottagning, de flesta väljer att besöka filialmottagningen i hemkommunen.

Filialerna ligger mellan 2 – 18 mil från Östersund.

EKONOMI

Kostnaderna för Familjerådgivningen fördelas på samtliga kommuner i länet och baseras årligen på befolkningsunderlaget i respektive kommun.

Samtalsavgifter

Avgift för samtal får ”inte vara av sådan storlek att de avhåller enskilda från att vända sig till Familjerådgivningen”. (Reg. prop. 93/94:4).

Samtalsavgiften är 180 kr/samtal. Möjlighet till lägre avgift eller avgiftsbefrielse finns. Ingen skall behöva avstå från samtal av ekonomiska skäl.

Vi har under året haft 8 avgiftsbefriade samtal samt 6 samtal med lägre avgift.

Återbud debiteras inte, däremot debiteras uteblivna samtal.

PERSONAL

Verksamheten har 4,8 familjerådgivartjänster och 0,75 assistenttjänst.

Under året har följande tjänstgjort:

*Eva Malmberg, verksamhetsledare/familjerådgivare 100 %
Ansvarar för filialen i Åre kommun*

*Britt-Marie Hallqvist, familjerådgivare 100 %
Ansvarar för filialerna i Strömsund och Härjedalens kommun*

*Yngve Eliasson, familjerådgivare 100 %
Ansvarar för filialerna i Bräcke och Krokoms kommun*

*Helena Modig, familjerådgivare 100 %
Har under året arbetat 80 %, utifrån barn under 8 år
Ansvarar för filialen i Ragunda kommun*

*Johanna Öhrnell, familjerådgivare 80 %
Ansvarar för filialen i Bergs kommun*

Ewa Rydén, assistent 75 %

En familjerådgivare har under en del av året varit heltidssjukskriven

TILLGÄNGLIGHET

Telefontider

Vår assistent tar emot telefonsamtal på huvudmottagningen *måndag - torsdag kl. 8.00 - 16.00*.

Familjerådgivare ansvarar för 1,5 timmes telefontid dagligen för tidsbeställning, information, rådgivning och eventuella krissamtal.

Hembesök kan erbjudas vid speciella behov.

Väntetider

Familjerådgivningen är bl a inriktad på att ge stöd i krissituationer och väntetiderna bör därför vara rimliga.

”Det ligger i sakens natur att en sådan verksamhet inte kan drivas med långa väntetider. Verksamheten måste därför avpassas så att väsentliga väntetider normalt inte uppstår” (Reg. prop. 93/94:4).

Socialstyrelsen rekommenderar att väntetiden för att komma till ett första samtal inte bör överstiga två veckor. Medelväntetiden har under året varit 20 dagar.

BEHANDLINGSARBETET

Familjerådgivning är ett psykosocialt behandlingsarbete med fokus på parrelationen. Det rör allt från normala livs- och utvecklingskriser till akuta krissituationer och problem av mer djupgående karaktär.

Familjerådgivarna har ett självständigt behandlingsansvar, vilket innebär att bedömning görs på vilket sätt familjerådgivning bäst kan vara till nytta för varje par, individ eller familj som söker. Samtalsbehandlingen är frivillig och utgår från parternas behov och bådadas engagemang. Familjerådgivaren formulerar tillsammans med paret vad man vill uppnå med samtalen, hur länge arbetet ska fortgå och hur det ska läggas upp.

Samtalen har olika karaktär:

- Utforskande- och klargörande samtal
- Krisbearbetning
- Kortare kontakter med begränsat fokus
- Längre bearbetande samtalsserier
- Samtal kring fortsatt föräldraskap efter separation

Den största gruppen som söker familjerådgivningen är barnfamiljer.

Vi arbetar utifrån ett uttalat barnperspektiv även om barn sällan deltar i samtalet; det finns väl dokumenterat hur ensamma och utsatta barn är, då deras föräldrar befinner sig i kris. Par som väntar barn och parrelationer med små barn prioriteras.

Konkret handlar beställningarna ofta om att få hjälp med:

- Konfliktantering
- Förbättrad kommunikation
- Svårigheter i samband med separation
- Samarbetet kring barn i samband med separation
- Ansvars- och arbetsfördelning i hemmet
- Styvfamiljsproblematik
- Akuta kriser, t ex otrohet
- Svartsjukesproblematik
- Sexuell problematik
- Relationssvårigheter till följd av exempelvis stress, missbruk, ekonomiska problem, arbetslöshet eller sjukdom

En förutsättning för behandling är att det skapas en förtroendefull relation mellan de sökande och familjerådgivaren. Familjerådgivningen har inget myndighetsansvar och uppgiften är att arbeta med vägledning, psykologisk förändring eller problemhantering.

Familjerådgivningen har en genomtänkt metodik för att undersöka förekomst av hot och våld. I sådana ärenden träffar vi parterna individuellt och gör en bedömning om gemensamma samtal är möjliga.

Där det finns pågående våld hänvisar vi till exempelvis Centrum mot våld och Kvinnojouren.

STATISTIK

Siffrorna inom () anger 2014 års siffror.

(Se även bilagor om statistik)

Under året har 421 (439) nya ärenden d v s par, familjer eller ensamstående varit aktuella. Nya och pågående ärenden totalt under året 624 (670).

Vi har totalt haft 1363 (1582) samtal under året.

Antal samtal per avslutat ärende har i genomsnitt varit 3 (4) under året.

HANDLEDNING OCH FORTBILDNING

Vi har ett självständigt behandlingsansvar och använder oss själva och våra teoretiska kunskaper som redskap. För att behålla hög kompetens och kunskapsnivå är det viktigt med kvalificerad handledning och kontinuerlig fortbildning/vidareutbildning.

Vi har under året haft handledning vid 9 tillfällen av socionom/leg. psykoterapeut Erik Abrahamsson. Varje handledningstillfälle har omfattat 3 tim.

Studiedagar/konferenser/föreläsningar

KFR:s studiedagar i Luleå "Med puls på samtiden", 3 deltagare.

Föreläsning "Att förebygga våld i nära relationer" (Östersund), 2 deltagare.

Föreläsning "Familjebygget" med Madeleine Cocozza (socioekonom/leg psykoterapeut), (Östersund), 5 deltagare.

Seminarium "Före och efter djävulsdansen" om medberoende, (Östersund), 1 deltagare.

Föreläsning "Våld i nära relationer - barns upplevelser, reaktioner och strategier" med Josefin Grände, (leg psykoterapeut), (Östersund) 3 deltagare.

Basutbildning "Våld" med föreläsare från universitetet i Linköping, (Östersund) 1 deltagare

- varannan vecka har vi avsatt tid för metodfrågor och reflektion samt intern handledning

- varje vecka har vi haft arbetsplatsträff för diskussion, information och planering

- vi har haft 3 planeringsdagar under året

UTÅTRIKTAT ARBETE

Målsättningen med det utåtriktade arbetet är att förmedla kunskap och ge information till allmänheten och även till specifika yrkes- och personalkategorier om familjerådgivning och relations- och samlevnadsfrågor i olika faser av livet.

På förfrågan medverkar vi på BVC:s föräldrautbildningar med information om Familjerådgivningen samt pratar om när **"Två blir tre"**.

- deltagit i föräldragrupper vid 18 tillfällen

- informerat om Familjerådgivningen på Socialnämnden i Berg- Härjedalen- Ragunda- Åre och Östersunds kommun samt på Psykosociala enheten i Berg- Ragunda- och Åre kommun.

- medverkat i SVT Nyheter Jämtland

- tagit emot studiebesök av socioekonomstuderande från Mittuniversitetet i Östersund.

- träffat personal på Föräldra- barnhälsan samt på Kyrkans familjerådgivning.

AVSLUTANDE REFLEKTIONER

En väl fungerande familjerådgivning är en viktig kommunal angelägenhet. Med en välutbyggd familjerådgivning kan vi hjälpa par och familjer i ett tidigt skede i en krissituation. Goda familjerelationer främjar psykisk och fysisk hälsa hos vuxna och barn, ett samband som har uppmärksammats i forskning och samhällsdebatt. Föräldrars relation är barnets uppväxtmiljö. Oavsett om de lever ihop eller har separerat är det av stor vikt att ha ett välfungerande gemensamt föräldraskap.

Familjerådgivningen i Jämtlands län har ny arbetsgivare sedan 1 januari 2015, organisatoriskt ligger vi inom Östersunds kommun. Våra uppdragsgivare är som tidigare alla åtta kommuner i Jämtlands län samt att vi har en politisk styrgrupp med representanter från länets alla kommuner.

Familjerådgivningen är sedan många år en etablerad och väl inarbetad verksamhet. En samverkansform mellan flera kommuner, som den vi har, ger god stabilitet och skapar en arbetsgrupp som kan utveckla metodik och kunnande.

Under året har vi haft längre väntetid, 20 dagar jämfört med 16 dagar under fjolåret. Det beror till stor del på att vi har gått kort i perioder, dels i samband med nyanställning samt att en familjerådgivare varit heltidssjukskriven en del av året.

Samhället är i ständig förändring vilket gör att de faktorer som påverkar parrelationer också förändras över tid. Som familjerådgivare behöver vi hålla oss uppdaterade i hur samhället och människors villkor förändras och på vilket sätt vi kan möta de behov som uppstår.

Utvärdering är ett kontinuerligt inslag i våra samtal genom att vi under pågående behandling stämmer av om våra insatser gör någon skillnad.

Vi har också under året genomfört en kvalitetsundersökning under några veckor. Våra besökare fick besvara en enkät utifrån sina upplevelser av bemötande, tillgänglighet och behandlingsinnehåll. De flesta besökare har en ganska kort kontakt med Familjerådgivningen. I ett sådant perspektiv blir tillgänglighet, bemötande och etablerad kontakt viktiga hörnstenar. Samtliga dessa hörnstenar får positiva omdömen av våra besökare.

Östersund mars 2016

Eva Malmberg
Verksamhetsledare

Ewa Rydén
Assistent och ansvarig för statistikuppgifterna

ANTAL INVÅNARE PER KOMMUN (vid årets början)

Totalt 126.765 invånare i länet vid årets början, (+611 vid årets slut).

Kommun	Antal årets början	Förändring årets slut	% årets början
Berg	7.067	- 35	5,6 %
Bräcke	6.463	- 8	5,1 %
Härjedalen	10.224	+ 38	8,1 %
Krokom	14.648	+ 137	11,6 %
Ragunda	5.440	- 53	4,3 %
Strömsund	11.873	- 161	9,4 %
Åre	10.555	+ 122	8,3 %
Östersund	60.495	+ 571	47,7 %
Totalt	126.765		

ANTAL NYA ÄRENDEN PER KOMMUN

Totalt 421 nya ärenden under året.

Kommun	Antal nya ärenden filialmottagning		Totalt antal nya ärenden	
	<u>15</u>	<u>14</u>	<u>15</u>	<u>14</u>
Berg	8	(8)	23	(26)
Bräcke	-	-	15	(9)
Härjedalen	17	(16)	18	(21)
Krokom	8	(9)	69	(53)
Ragunda	7	(6)	14	(10)
Strömsund	15	(15)	16	(18)
Åre	17	(20)	24	(29)
Östersund	-	-	242	(273)

ANTAL BEHANDLINGSSAMTAL OCH RESDAGAR PER KOMMUN

	Behandlingssamtal filialmottagning		* Resdagar	Totalt antal beh.samtal	
	<u>15</u>	<u>14</u>	<u>15</u>	<u>15</u>	<u>14</u>
Berg	39	(35)	16	104	(63)
Bräcke	1	(2)	1	52	(34)
Härjedalen	60	(59)	21	64	(71)
Krokom	26	(28)	11	162	(173)
Ragunda	14	(33)	7	37	(40)
Strömsund	50	(63)	17	57	(66)
Åre	56	(60)	18	80	(117)
Östersund	-	-	-	807	(1.018)

** Vi inställer resa till filialmottagning om ≤ 1 inplanerat samtal och erbjuder då samtalstid i Östersund istället.*

Familjerådgivningen i Jämtlands län

Totalstatistikrapport

Statistikperiod 2015-01-01 - 2015-12-31

Sammanfattning av år:	Antal
Antal nya tidsbeställningar under året:	516
- tidsbeställningar som avstår:	95
Antal nya ärenden under året:	421
Antal pågående ärenden vid årets början:	203
Antal pågående ärenden vid årets slut:	194
Antal nya ärenden med två familjerådgivare:	1
- antal behandlingssamtal i dessa:	1
Antal nya ärenden med tolk:	8
Medelväntetid i nya ärenden (dagar):	20
Totalt antal ärenden under året	624
Totalt antal behandlingssamtal under året:	1363

Uppgifter om besökande (nya ärenden):

Nya registrerade fördelade på kommuner:	Antal	
Bergs kommun	23	5,5%
Bräcke kommun	15	3,6%
Härjedalens kommun	18	4,3%
Krokoms kommun	69	16,4%
Ragunda kommun	14	3,3%
Strömsunds kommun	16	3,8%
Åre kommun	24	5,7%
Östersunds kommun	242	57,5%
Sa:	421	

Klients ålder:	Antal	
< 20 år	2	0,3%
20 - 29 år	110	14,7%
30 - 39 år	266	35,6%
40 - 49 år	264	35,3%
50 - 59 år	81	10,8%
60 - 69 år	15	2,0%
> 70 år	10	1,3%
Sa:	748	

Relationens art:	Antal	
Gift	141	35,0%
Gift (Styvfamilj)	24	6,0%
Sambo	128	31,8%
Sambo (Styvfamilj)	37	9,2%
Separerade/skilda	37	9,2%
Särbo	24	6,0%
Övriga	12	3,0%
Sa:	403	

Familjerådgivningen i Jämtlands län

Totalstatistikrapport

Statistikperiod 2015-01-01 - 2015-12-31

Uppgifter om besökande (nya ärenden):

<u>Relationens längd:</u>	<u>Antal</u>	
<1 år	4	1,1%
1 - 4 år	77	21,8%
5 - 9 år	102	28,8%
10 - 14 år	77	21,8%
15 - 19 år	37	10,5%
20 - 24 år	25	7,1%
25 - 29 år	14	4,0%
30 - år	18	5,1%
Sa:	354	

<u>Antal hemmavarande barn:</u>	<u>Antal</u>	
0 - 6 år	248	51,2%
7 - 12 år	146	30,2%
13 - 17 år	75	15,5%
18 - 20 år	11	2,3%
21 > år	4	0,8%
Sa:	484	

<u>Antal umgängesbarn:</u>	<u>Antal</u>	
0 - 6 år	5	13,9%
7 - 12 år	16	44,4%
13 - 17 år	13	36,1%
18 - 20 år	2	5,6%
Sa:	36	

<u>Antal växelvist boende barn:</u>	<u>Antal</u>	
0 - 6 år	31	21,7%
7 - 12 år	74	51,7%
13 - 17 år	32	22,4%
18 - 20 år	6	4,2%
Sa:	143	

<u>Ärenden med barn 18 år eller yngre :</u>	<u>Antal</u>	
Inga barn	111	26,4%
Ett barn	80	19,0%
Två barn	155	36,8%
Tre barn	56	13,3%
Fyra barn eller fler	19	4,5%
Sa:	421	

Familjerådgivningen i Jämtlands län

Totalstatistikrapport

Statistikperiod 2015-01-01 - 2015-12-31

Behandlingsarbetet (samtliga ärenden):

<u>Antal behandlingssamtal med:</u>	<u>Antal</u>	
Par	1092	80,1%
Kvinna	160	11,7%
Man	89	6,5%
Hel eller del av familj	22	1,6%
Sa:	1363	

<u>Antal uteblivna från bokad samtal:</u>	<u>Antal</u>	
Sent återbud	270	
Uteblev	43	
Sa:	313	

Behandlingsarbetet (avslutade ärenden)

<u>Behandlingskontaktens omfattning:</u>	<u>Antal</u>	
Engångsärenden 1 samtal	129	30,0%
Kortidsärenden 2-4 samtal	205	47,7%
Kortidsärenden 5-8 samtal	66	15,3%
Långtidsärenden 9 > samtal	30	7,0%
Sa:	430	

<u>Antal samtal i genomsnitt/ärende:</u>	<u>Antal</u>	
Antal samtal i genomsnitt/ärende	3	
Sa:	3	

<u>Behandlingsarbetets innehåll:</u>	<u>Antal</u>	
Klargörande samtal/information	100	23,3%
Reparationsarbete i parrelation	219	50,9%
Separationsarbete i parrelation	78	18,1%
Redan separerade med vårdnads- och umgängesfrågor	13	3,0%
Problem i andra relationer	17	4,0%
Övrigt	3	0,7%
Sa:	430	

Familjerådgivningen i Jämtlands län
Regementsgatan 11C
831 41 Östersund
Tel: 063-15 02 50
E-post: famjamtland@telia.com